

בס"ד

מבוא וסיכום למאמר השבועי העולמי מהספר הקדוש

אמרי מנחם

פרשת אחרי קדושים

ההכנה הראויה לתפילה היא לעורר את רצון העליון הקדומה על ידי התורה, והיא גם מטהרת אותנו מקליפותינו ומטמאותינו

קריאת שבת לכו ונלכד

לפני ה' תטהרו -

קריאת פרשיות 'אחרי קדושים' מעוררים את הזמן
לאמונה שלמה עם טהרת והזדככות הנפש
מכח התפילה

שנה ז - גלין שב - פרשת אחרי קדושים תשפ"ה

ה	מבוא המאמר.....
ז	תוכן המאמר.....
ח	אמרי מנחם.....
ט	סיכום המאמר.....
י	הוראה למעשה בעבודת ה'.....
יא	לקראת שבת פרשת אחרי קדושים לכו ונלכה.....

לוח סדר הלימוד בחודש אייר:

פרשת שמיני, שמיני אות טו

הנושא: ענין פרשת שמיני בשבת הראשונה לאחר חג הפסח, וענין 'שבת געלע מצות' וניקוד החלות.

פרשת תזריע מצורע, תזריע אות ו

הנושא: גודל יקרת מעלת האמונה, ותוכן העבודה לימי הספירה.

פרשת אחרי קדושים, אחרי אות ז

הנושא: סדר הכנה לתפילה ולקבלת התורה.

פרשת אמור, פסח שני אות א

הנושא: ענין פסח שני במועדו בתוך בני ישראל.

פרשת בהר בחוקותי, בהר אות יח

הנושא: סוד מצות שמיטה ושבת קודש הוא דרך אמונה בחרתי.

לעשות רצון צדיק

הלימוד השבועי העולמי

בסע"ח ק

אנרי מנחם

...ספ"ה...

"בעהט איך למעשה יעדער איינער פון אונז זאל נעמען כאטש איינמאל א וואך קובע זיין א שיעור און דעם ספר..." (בקשתי שכל אחד מאתנו יקבע שיעור ללמוד בזה הספר לכל הפחות פעם אחת בשבוע).

מתוך דא"ח מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במעמד סיום השלמת הספר - י"ז אדר תשע"ז

...ספ"ה...

ברצוני לבקש, כאשר לאחרונה הושלמה הדפסת ספרו של כ"ק אאמו"ר זצלה"ה זי"ע, ספר הק' אמרי מנחם, ומפרסמים בכל שבוע מאמר אחד "א לייכטער שטיקל ש'העולם' לומד בצוותא חדא, אבקש בזאת מה'עולם' כאן שיצטרפו ללימוד זה, וזה יהיה לנחת רוח לאאמו"ר זצלה"ה שהיתה בקשתו להדפיס את הספר כדי "אז יודן זאלן לערנען אין דעם" "און דאס וועט זיין אונזער התחברות והתקשרות וייטער".

דברי פרידה מאת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
במוצ"ש התאחדות ברה"ב, סיון תשע"ז

יו"ל לעידוד הלימוד השבועי העולמי שנתקן
בהוראתו ובהדרכתו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
לתגובות והערות ולהצטרפות לרשימת התפוצה
imreimenachem@gmail.com
כמו"כ ניתן להשתתף בהוצאות הגיליונות הבאים
עיצוב ועימוד: 0548538799

לרפואתה ולהחלמתה המהירה והשלמה
של האשה החשובה מרת שרה גולדא בת רחל לאה
בתושח"י.

פטרון חודש אייר

ידידנו היקרים והנכבדים משפחת וידבסקי שיחי'

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' ירחמיאל ישראלי
ב"ר יהושע אליעזר ז"ל
גלב"ע ב"ט אדר תשמ"ז
זז' מרת מלכה ב"ר יצחק ע"ה
גלב"ע א' אייר תשע"ה

וידבסקי

ת.ג.צ.ב.ה.

זכות רביה"ק זי"ע וזכות זיכוי הרבים
תגן עליהם ועל ב"ב להתברך בכל הטוב
ולהצלחה בכל העניינים
אבי"ר

פטרון חודש אייר

ידידנו היקר והנכבד
הר"ר דוד צבי טנגבאום הי"ו
קווינס

לעילוי נשמת אביו
הר"ר יהושע קלונימוס ב"ר אפרים יואל ז"ל
נלב"ע ט"ו אייר תשד"ס
אמו מרת רחל ב"ר משה ע"ה
נלב"ע י"ג טבת תשס"ט
חמיו הר"ר שמעון בן הרב חיים שמואל ז"ל
נלב"ע ב' שבט תשנ"ט
חמותו מרת איטא מלכה ב"ר נפתלי ע"ה
נלב"ע ב' אלול תשס"ד
ת.ג.צ.ב.ה.

והכן לבך לפני המקום ב"ה וטהר רעיוןך ותפילתך תהיה זכה וברורה ומכוונת ומקובלת לפני המקום ברוך הוא

אבינו מלכנו שמע קולנו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את תפילתינו... ומלפניך מלכנו אל תשיבנו ריקם מלפניך. זהו מבוקשנו בכל יום בכל אחד מתפילת שמונה עשרה, וזהו הבקשה המיוחדת שמרבים לבקש בתעניות ובכל יום מימי הסליחות וראש השנה, ובסיום כל אחד מהתפילות ביום הכיפורים. מלפניך מלכנו ריקם אל תשיבנו כי א-ל חנון ורחום אתה.

הרמב"ן כותב באגרתו הידועה לבנו הדרכה בענין ההכנה לתפילה: והכן לבך לפני המקום ברוך הוא, וטהר רעיוןך, וחשוב הדיבור קודם שתוציאנו מפיו... ומבטיחו הבטחה נאמנה: ובזה תהיה תפילתך רצויה ומכוונת ומקובלת לפני המקום, ומביא לו ראייה ממה שנאמר: תכין לבך תקשיב אזניך. ר"ל כאשר תכין את לבך היטב קודם התפילה אז הקב"ה יקשיב ויקבל את תפילתו.

ברם יש להבין מה הכוונה שתהיה תפילתך "רצויה", וגם מהו ההכנה שצריך לעשות כדי שתהיה רצויה ומקובלת? ואיך מטהרים את רעיוןך?

במאמר זה יבאר רבינו זי"ע את כל זה בעומק הכוונה של תפילה רצויה, ולמה היא מקובלת לפני המקום ברוך הוא.

יסוד דברי רבינו בנוי על הכתוב (תהלים סט, יד) ואני תפילתי לך ה' עת רצון, היינו אם רוצים שהתפילה תתקבל לפני השי"ת, צריכים לעזור את רצון ה', הנקרא 'רצון העליון' והוא אותו הרצון שהיתה אצלו בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כראייתא (ע"ח שער הכללים פרק א) שעלה 'ברצונו' יתברך שמו לברוא את העולם, ורצון זה עלה בזכות התורה, שהרי באורייתא אתברי עלמא ואתקיים עלמא.

וממילא כאשר רוצים לעזור את רצון העליון, צריכים לעזור בכח התורה, כמו שנתעורר אז ע"י כח התורה, ולכן אמרו במדרש נחנחמא: אמר הקב"ה בזכות התורה שאתם עוסקין בה הייתי מקשיב ושומע תפילותיכם.

וזה גם הענין מה שאנו אומרים אחרי ספירת העומר (תפילת רבש"ע) אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, כי תוכן ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה, וקבלת התורה מעוררת עת רצון כנ"ל שהוא בחי' כתר ושם אין לקליפות שום אחיזה כלל.

ועל זה הוא מסיים בבקשה: על כן בקשתי שטווחה שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון, אמן כן יהי רצון.

במאמר 'לקראת שבת' הרחנו והעמקנו בהבנת דבריו הקדושים, בעיקר להתבונן איך נוכל גם אנחנו דור תשפ"ה חלושי כח מעוטי דעת, להתחבר לעבודה נעלית זו, איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק.

תוכן המאמר

קודם שיתפלל האדם צריך לטהר את לבו על ידי שיעסוק בתורה שהיא הטהרה, וע"י זה נתעורר הרצון העליון וקרובה התפילה להתקבל. לכן צריך שכל אחד יקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה. ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה, וקבלת התורה מעוררת את רצון, על כן בקשתי שטוחה שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון, אמן כן יהי רצון.

מביא את דברי המדרש על הפסוק 'בזאת יבוא אהרן אל הקודש' בזכות התורה, כמו שנאמר זאת התורה. וכן הוא בפסיקתא רבתי [בקצת שינוי] זכות התורה היתה נכנסת עמו, שנאמר זאת התורה. וצריך להבין מה ענין תורה לכאן • מבאר שאהרן הכהן היה צריך בהכנסו אל הקודש לעורר בחינת 'רצון העליון' כיון שהוא יום כפרה, וכפרה תלויה בבחי' רצון, כלשון הכתוב ונראה לו לכפר עליו, והעצה לעורר הרצון העליון הוא בכח התורה, כי בריאת העולם שהיתה בעליית רצונו שעלה 'ברצונו' יתברך שמו לברוא את העולם, והבריאה היתה ע"י התורה • לפי"ז מבאר את מאמר הכתוב: 'ואני תפילתי לך ה' את רצון', אם רוצים שהתפילה תתקבל לפני השי"ת, צריכים לעורר את רצון ה' בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, וזאת אפשר ע"י כח התורה, כדאיתא במדרש: אמר הקב"ה בזכות התורה שאתם עוסקים בה הייתי מקשיב ושומע תפילותיכם • מוסיף עוד לבאר על פי זה מה שאחז"ל שצריך אדם לטהר לבו קודם שיתפלל, היינו שיש לו לעסוק בתורה שהיא הטהרה, כדברי הרבי הזקן מווארקא זי"ע "די גרעסטע טהרה איז א בלאט גמרא", וגדולה טהרה זו כטהרת המקוה כדאיתא 'שפכי כמים לבך', מה מים הללו מקוה טהרה הן לישראל וכו' כך דברי תורה מקוה טהרה היא לישראל, וע"י זה נתעורר הרצון העליון וקרובה התפילה להתקבל • בזה מבאר מה שאנו אומרים אחרי ספירת העומר אתה צייתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, כי תוכן ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה, וקבלת התורה מעוררת את רצון כנ"ל שהוא בחי' כתר ושם אין לקליפות שום אחיזה כלל • מסיים בבקשה שטוחה: שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון, אמן כן יהי רצון.

המאמר

ואפשר י"ל שזהו ג"כ אמרם ז"ל (ש"ר כב, ג) **כריך** אדם לטהר לבו קודם שיתפלל, היינו שיש לו לעסוק בתורה שהיא הטהרה, כדברי כ"ק מרן אדמו"ר **הרבי הזקן מווארקא זללה"ה זי"ע** "די גרעסטע טהרה איז א בלאט גמרא" (עי' ישמח ישראל פר' כי תשא אות ה), והנה דברי הזוה"ק (ח"ג פ:) **לכיותא אשתכח באורייתא**, וכן בתנא דבי אליהו (פרק יח) **שפכי כמים לבך** (איכה ב, יט), מה מים הללו מקוה טהרה הן לישראל וכו' כך דברי תורה מקוה טהרה היא לישראל, וע"י זה נתעורר הרצון העליון וקרובה התפילה להתקבל.

וזש"א אחרי ספירת העומר (תפילת רבש"ע) **אתה** אויתנו על ידי משה עבדך **לספור ספירת העומר** כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו, היינו כי תוכן ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה, וקבלת התורה מעוררת עת רצון כנ"ל שהוא בחי' **כתר** (עי' פרדס שער ד פרק טו) ושם אין לקליפות שום אחיזה כלל (עי' זוה"ק ח"ג קכט).

על כן בקשתי שטווחה שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון, אמרן כן יהי רצון.

[ז] עי"ל ביאור דברי המדרש, וכן הוא בפסיקתא רבתי (פרשה מז) **זכות התורה היתה נכנסת עמו, שנאמר (דברים ז, מד) וזאת התורה, הכוונה בזה, כי אהרן הכהן בהכנסו אל הקודש היה כריך לעורר בחינת רצון העליון, שזה הוא ענינו של יום הכיפורים, שנאמר בו (טז, ט) כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' לפני ה' טהרתו, היינו שהוא יום כפרה, וכפרה תלויה בבחי' רצון, כלשון הכתוב (ויקרא א, ד) ונרצה לו לכפר עליו, והנצח לעורר הרצון העליון הוא בכח התורה, כאשר מצינו בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כדאיתא (ע"ח שער הכללים פרק א) **שעלה 'ברצונו' יתבדך שמו לבדוא את העולם, שלא נעשתה אלא ע"י התורה, כמאמרם ז"ל** (ב"ר א, א) **שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם.****

ויש לפרש בזה הכתוב (תהלים סט, יד) **ואני תפילתי** לך ה' עת רצון, היינו אם רואים שהתפילה תתקבל לפני הש"ת, כריכים לעורר את רצון ה' בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כדאיתא (ע"ח שער הכללים פרק א) **שעלה 'ברצונו' יתבדך שמו לבדוא את העולם, וזאת ע"י כח התורה, כדאיתא במדרש תנחומא (אמור טז) אמר הקב"ה בזכות התורה שאתם עוסקין בה הייתי מקשיב ושומע תפילותיכם.**

תמצית המאמר

לסיכום המאמר אנו מביאים מתוך הדברים מה שכתב רבינו במאמריו ליום כיפור אות ז, בביאור הכתוב מה שנאמר כאן בפרשת אחרי: 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו' ושם מובא מה שכתב כאן ובתוספת ביאור.

ה', להתדבק אליו יתברך, תטהרו, תכניעו ותבטלו עצמכם לגמרי, בבחי' אין, שזה עצמו הוא טהרת האדם, ע"י זה תהיו דבקים בהשי"ת ותוכלו לקבל הטהרה מאתו ולהוסיף טהרה על טהרתכם.

וזהו רמז אמרם ז"ל דעת זה סדר טהרות, כי דעת ענינו התבטלות, כמו שנאמר 'וידעת' היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד, ופירש השל"ה הק' זי"ע שאין שום מציאות זולת מציאותו ית"ש, וזה הוא סדר הטהרה, שע"י שנכנע מתדבק בהשי"ת ונטהר.

ולהשיג דביקות בהשי"ת זה הוא ע"י התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, כדאיתא כל אינון דמשדלדי באורייתא מתדבקין ביה בקוב"ה, כי התורה מאירת עינים, כמו שאנו אומרים והאר עינינו בתורתך, שע"י אור התורה רואה ומרגיש אמתת שפל מצבו, שעוד לא התחיל להיכנס לשערי הקדושה, ועי"ז נכנע ומתדבק בהקב"ה, ומכח זה משיג הטהרה, כאשר לכן איתא בזוה"ק (ח"ג פ:) לא אתדכי בר נש אלא במילין דאורייתא, וכ"ק מרן אדמו"ר הזקן מווראקא זי"ע אמר "די גרעסטע טהרה איז די גמרא" (עי' ישמח ישראל פ"ר כי תצא אותה). וזהו אמרם ז"ל (סוטה מט.) אין דעת אלא תורה (סוטה מט.).

רצה לומר, כדי לקבל טהרה צריכים מקודם להשיג מדת הכנעה, שהיא עיקר הטהרה, כדאיתא בזוה"ק (ח"ב פ:) תא חזי מן אזובא, דבכל אתר דבעי קוב"ה לדכאה לבר נש באזובא מתדכי, וכדאיתא בשם מרן איש אלקים קדוש הוא מוהר"ד מלעלוב זי"ע, סוד המקוה הוא "מען גייט אראפ און נאך אראפ און ווייטער אראפ און אז מען איז שוין הינטן בייגט מען זיך ערשט אראפ", זה סוד המקוה.

היינו כי עיקר הטהרה היא דביקות בהשי"ת, כדאיתא בזוה"ק (ח"ג מט:) קוב"ה ביה תליא כל דכיותא וכל קדושה, ואף מי שחטא ונטמא יכול להשיג טהרה מהשי"ת ששורה גם בתוך הטומאה, כמאה"כ (ויקרא טז, טז) השוכן אתם בתוך טומאותם, ופירש רש"י ז"ל אעפ"י שהם טמאים שכינה ביניהם, אבל זה רק ע"י הכנעה, כאומרו (ישעיה נז, טו) אשכון את דכא ושפל רוח, משא"כ הגיאות מפריע הדביקות, שהרי כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם (סוטה ה.), ואין לו שום שייכות להשי"ת רח"ל, ממילא אי אפשר לזכות לטהרה, ח"ש כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם, שהוא מסוגל לשפיע טהרה, אבל 'לפני ה' תטהרו', 'תטהרו' בגימטריא 'כתר' שהוא מדת הכנעה, כדברי הרה"ק הרבי רבי פנחס מקארין זצלה"ה זי"ע שכל עניו הוא בבחי' כתר מדת אין, ר"ל אם יש את נפשכם להיות לפני

הוראה למעשה בעבודת ה'

ההוראה כולל גם משאר המאמרים שהובאו כאן

א. ענינו של יום הכיפורים, שהוא יום כפרה, וכפרה תלויה בבחי' רצון, והעצה לעורר הרצון העליון הוא בכח התורה, כאשר מצינו בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, שלא נעשתה אלא ע"י התורה, כמאמרם ז"ל שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם.

ב. אם רוצים שהתפילה תתקבל לפני השי"ת, צריכים לעורר את רצון ה' בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, וזאת ע"י כח התורה, וצריך האדם לטהר לבו קודם שיתפלל, שיעסוק בתורה שהיא הטהרה, כדברי הרבי הזקן מווארקא זי"ע "די גרעסטע טהרה איז א בלאט גמרא" והיא חשובה כטהרת מקוה וע"ז זה נתעורר הרצון העליון וקרובה התפילה להתקבל. על כן צריך שכל אחד יקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון.

ג. כדי לקבל טהרה צריכים מקודם להשיג מדת הכנעה, שהיא עיקר הטהרה, וכדאיתא בשם מוהר"ד מלעלוב זי"ע, סוד המקוה הוא "מען גייט אראפ און נאך אראפ און ווייטער אראפ און אז מען איז שוין הינטן בייגט מען זיך ערשט אראפ". כי עיקר הטהרה היא דביקות בהשי"ת, והגיאות מפריע הדביקות, שהרי כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור בעולם, ואין לו שום שייכות להשי"ת רח"ל, ממילא אי אפשר לזכות לטהרה.

ד. להשיג דביקות בהשי"ת זה הוא ע"י התורה, בבחינת קוב"ה ואורייתא וישראל חד, כי התורה מאירת עינים, שע"י אור התורה רואה ומרגיש אמתת שפל מצבנו, שעוד לא התחיל להיכנס לשערי הקדושה, ועי"ז נכנע ומתדבק בהקב"ה, ומכח זה משיג הטהרה, וכ"ק מרן אדמו"ר הזקן מווארקא זי"ע אמר "די גרעסטע טהרה איז די גמרא".

ה. אחרי ספירת העומר אומרים אתה צויתנו על ידי משה עבדך לספור ספירת העומר "כדי לטהרנו מקליפותינו ומטומאותינו", כי תוכן ענין ספירת העומר הוא הכנה לקבלת התורה, וקבלת התורה מעוררת את רצון שהוא בחי' כתר, ושם אין לקליפות שום אחיזה כלל.

לקראת שבת פרשת אחרי־קדושים לנו ונלכה

הכנה לשבת קודש במשנת החסידות ורבוה"ק זי"ע

מאמר 'אור האמונה' שבא מכח התפילה -
בהתעוררות הזמן מכח הקריאה

דברים העומדים ברומו של עולם

שני דרכים יש כדי להשיג את נצחון המלחמה, או להלחם חזיתית זה מול זה, והיא מסוכנת מאד לשני הצדדים, כי בשני החזיתות יפלו הרבה חללים, ולמרות שהצד שיתן את המכה האחרונה תהיה ידו על העליונה, אבל איך לנצחון שהושג במחיר כבד של חיי אדם... הדרך השניה היא לא לעמוד מול האויב כלל, אלא או לאגוף אותו מאחור, או להתעלות מעליו ולהשמידו מלמעלה, ואפילו שגם האויב יכול להתרומם ולהלחם באויר מלמעלה, הרי מי שיצליח לייצר את המטוס שמסוגל להתרומם גבוה יותר, [וגם להתגונן מפני טילי נ.מ.] מובטח לו שיצא מהמלחמה כשידו על העליונה, ולא ישאר שריד ופליט מאויביו.

את הכללים האלו אנו צריכים לקחת אתנו מדי יום ביומו כשאנו ניגשים למלחמת הקיום שלנו בזה ובבא, והיא 'מלחמת התפילה' וכפי שהיא מכונה בזוהר הק' 'שעת צלותא שעת קרבא' [זמן התפילה הוא זמן המלחמה], אך הרבה לפני הזוה"ק כבר נאמר יסוד זה, ושם כבר גם מוזכר את דרכי המלחמה דלעיל, וכך אמר יעקב אבינו ליוסף, כשנתן לו את שכם: אשר לקחתי מיד האמורי **בחרבי ובקשתי** ותרגומו **בצלותי ובבעותי** - בתפילתי ובבקשתי. ואין זה כפל לשון בעלמא, אלא שני דרכי מלחמה, עם החרב משתמשים במלחמה חזיתית חרב איש ברעהו, ואילו בקשת אין צורך לעמוד פנים מול פנים, אפשר לעמוד מרחוק - רחוק מאוד ולירות חץ מקשת מבלי שהאויב יראה אותך כלל. יעקב אבינו מעיד על עצמו 'אשר לקחתי מיד האמורי', אמורי לשון תפילה (תפארת שלמה), לקחתי מיד האמורי - איך הוא לקח את עצמו בשעת התפילה - איך האב מיר גֶּנוּמָעֶן, מיט אַ שְׁוֹעֶדֶד און מיט פֶּאלן - בחרב וקשת.

לכאורה אינו מובן, אם קשת למה חרב? ואם חרב למה קשת? אלא שאף אם אמנם עדיף בקשת, אבל חייבים להיות מוכנים גם עם חרב למקרה שפתאום יעמוד האויב למולך, או אז, חגור חרבך על ירך גבור הודך והדרך, צלח ורכב על דבר אמת...

על כגון דא אמר בעל הדברי יואל **מסאטמר** זי"ע, מדוע מבקשים בכל יום שתצילני היום ובכל יום משכן רע ומפגע רע וכו', הרי בלאו הכי מתפללים על זה בכל יום, א"כ יתפללו רק על היום ולמה

צריך היום גם על למחר? ותירץ: וייל אַמאַל קומט דער פֿעגער פֿאַר די דאָווענען! לפעמים בא הפגע רע עוד לפני שמתחילים להתפלל, לכן צריכים לבקש על זה כבר מאתמול, שלמחר כשארצה ללכת להתפלל לפניך, יהי רצון מלפניך שלא יקדמי הפגע רע להפריע לי בעבודתי.

ואם בכל זאת הוא הגיע קודם התפילה, לזה צריך להתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו, להזדרז עם חרבו שלופה בידו, ומיד לנעוץ בו את החרב ולא לתת לו להפריע אפילו לא זיז כל שהוא, [את החרב הזה אווזים ביד עוד לפני שהולכים לישון, על ידי קריאת שמע שעל המיטה שזה יוצר חרב של שתי פיות, ואם זכרתיך על יצועי' כדבעי, אזי מזיקין ופגעים רעים בדלים ממנו (ברכות ה.), ואז מתחילים להכין את קשת התפילה על ידי - 'באשמורות אהגה כך' (הרבי ר' זושא זי"ע), ומדויק מאד הסדר שאמר יעקב אבינו 'בחרבי ובקשתי', כי עוד קודם שהולכין לישון כבר צריכים להכין את החרב, ורק אח"כ מגיע הזמן של 'בקשתי'.

כאן הגענו בס"ד אל נקודת המאמר השבועי של כ"ק מרן ה'אמרי מנחם' זי"ע בפרשת אחרי אור ז.

באשמורות אהגה כך

ידוע מה שמביא הרה"ק בעל התולדות כמה פעמים בשם מרן הבעל שם טוב הקדוש זכותם יגן עלינו, שהתורה הקדושה היא נצחית, ושייכת לכל אחד ואחד מישראל, בכל דור ודור, בכל זמן ובכל מצב שהוא, משום כך יש לכל אחד להתבונן בכל פרשה ופרשה, בפרט ובכלל, מה נוגע אליו הענינים המוזכרים בפרשה, כשפותחים את פרשת אחרי ומתחילים ללמוד את סדר העבודה של אהרן הכהן וכל הכהנים הגדולים הממלאים את מקומו בסדר עבודת יום הכיפורים, מיד נשאלת השאלה, הרי אינני כהן גדול ואפילו לא כהן הדיוט, הלאי זאל איך זיין אַ פשוטער איד, מה לי ולכל לימוד העבודה הזאת, הרי הפסוק אומר בפירוש: 'דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת הקודש... באת יבוא אהרן אל הקודש', מה רוצה הבעש"ט הק' שאלמד מפרשה זו כאשר הדיבור הוא אל אהרן, ורק בזמן שבית המקדש קיים, ורק ביום הכיפורים?! הרי כל שלושת הדברים לא שייכים אלי בשבת זו... אני לא אהרן הכהן וגם לא בן בנו, ואני לא חולם להיכנס אל הקודש אפילו ביום הכיפורים, ובפרט שבעוה"ר אין היום את הקודש הזה! ומה לי עם כל הפרשה הזאת?!

אבל עם הבעש"ט הקדוש זי"ע, אסור, ואי אפשר להתווכח, כל דבריו הקדושים הם תורה מן השמים, ודבר אחד מדבריו לא ישוב ריקם, ודבריו חיים וקיימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים, על אבותינו ועלינו, על בנינו ועל דורותינו, ועל כל דורות זרע ישראל!...

לזה בא רבינו זי"ע במאמרו להכניס אותנו אל היכלי הקודש, בחדר לפני מחדר, ומגלה מקצת מצפונות התורה, שזאת התורה לא תהא מוחלפת, ולא תהא תורה אחרת מאת הבוית"ש, וגם היום יש אהרן הכהן - זה אתה בכבודך ובעצמך! גם היום יש עבודה - זו תפילה, וגם היום יש קודש

הקדשים - אלו בתי כנסיות לתפילה, וכל אחד נכנס לשם בכל יום לאחר קידוש ידיים ורגלים וכל הגוף [בנקיון הגוף והנפש...] כדי לעשות שם את סדר העבודה - להקריב את פרו ואת פר העם, את אילו ואת איל העם... אם תפילה היא עבודה, הרי שכל המתפלל בבית הכנסת, הוא ככהן העובד את העבודה בבית המקדש, צא ולמד ממה שכתב הרשב"א (הובא במ"ב ריש ס' ד) בטעם חיוב נטילת ידיים בבוקר, שהוא כדוגמת הכהן שנכנס לעשות עבודתו, שנצטווה בציווי של 'וְרָחֲצוּ אֶהָרָן וּבָנָיו מִמָּנֹה אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם בְּבֹאֵם אֶל אֹהֶל מוֹעֵד יְרַחֲצוּ מַיִם וְלֹא יָמְתוּ'... [גם בתי כנסיות שלנו הם 'אהל מועד' כמאמר רבותינו בברכות (ו):] מניין שהקב"ה מצוי בבית הכנסת שנאמר אליקים ניצב בעדת א-ל. וכתב רש"י: "בעדת א-ל - בבית מועד שלו". כלומר בביתו המיוחד והמיוחד להתוועד בו.

וכאן בא האזהרה אליך הכהן הגדול מאחיו! בְּלִיב שְׁטִיין - עצור ואל תלך, ואל יבוא בכל עת אל הקודש! אי אפשר להיכנס בפתע פתאום אל הקודש - לעבודת התפילה, כמאמר הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע: מ' קען נִשְׁט אַרײן פֿאַלן מײַט דײַ פֿיג'מֶת אײַן יִשְׁתַּבַּח אַרײַן! אי אפשר לקפוץ מהמטה אל התפילה, לא המתים יהללו קה, לא יתכן שרגע אחד קודם, היית ראוי לברכת 'המחזיר נשמות לפגרים מתים', ולפתע פתאום אתה כבר באמצע כי בא סוס פרעה..., אל תהיו כסוס אין הבין, ס'גייט נִשְׁט אַזוי!... הזהר והשמר שלא תמות כדרך שמת פלוני' (ראה רש"י פסוק א), כל תפילה ותפילה צריכה להגביה אותך עד לרומו של עולם בגבהי מרומים, דַּעַר דַּאווענֶען דַּאָף דיר בְּרַעַנְגֶען צו ווערן אַ אַנדערע איד, און אַ העֶכְרַע איד, ואם לא יעלו שמים, אזי ירדו תהומות רח"ל, כך הוא דרכו של כל אחד מישראל, או שהוא עולה או שהוא יורד, מ' בְּלִיבט נִשְׁט שְׁטִיין, לא נשארים לעמוד באמצע, אם לא התעלית בתפילה אתה עלול לירד, ומבואר בזהר הקדוש, שכל ירידה ממדרגות נחשבת כמיתה, לכן כשאתה עומד להתפלל הזהר והשמר עד מאד שלא לבוא בכל עת אל הקודש - שלא תמות כדרך שמת פלוני!..., אלא 'בזאת יבוא אהרן אל הקודש', יש סדר הכנה לתפילה, כמעט כמו הכהן גדול שהפרישוהו מביתו שבעת ימים קודם יום הכיפורים, כדי לשמרו בטהרה, ושיהא רגיל ומכיר בעבודה. מהו אותו סדר הכנה? על כך אומר רבינו בלשוננו הק':

'ואני תפילתי לך ה' עת רצון', היינו אם רוצים שהתפילה תתקבל לפני השי"ת, צריכים לעורר את רצון ה' בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כדאיתא שעלה 'ברצונו' יתברך שמו לכבוא את העולם, וזאת ע"י כח התורה, כדאיתא במדרש תנחומא אמר הקב"ה בזכות התורה שאתם עוסקין בה הייתי מקשיב ושומע תפילותיכם. ואפשר י"ל שזהו ג"כ אמרם ז"ל צריך אדם לטהר לבו קודם שיתפלל, היינו שיש לו לעסוק בתורה שהיא הטהרה, כדברי כ"ק מרן אדמו"ר הרבי הזקן מווארקא זצלה"ה זי"ע "די גרעסטע טהרה איז א בלאט גמרא", והמה דברי הזוה"ק דכיתא אשתכח באורייתא, וכן בתנא דבי אליהו שפכי כמים לבך, מה מים הללו מקוה טהרה הן לישראל וכו' כך דברי תורה מקוה טהרה היא לישראל, וע"י זה נתעורר הרצון העליון וקרובה התפילה להתקבל.

אלמלא מקרא שכתוב אי אפשר לאומרו, לשיטתו של רבינו צריך כל אחד לטהר ולהכין את עצמו קודם התפילה, לטפס ולהגיע עד למקום הגבוה ביותר, למקום רצון העליון שהיתה קודם הבריאה, ואת זה למד רבינו, מהתבוננות בפרשה ומדרשיו, בסדר ההכנה של אהרן הכהן קודם שנכנס לקודש הקדשים לעבודת יום הכיפורים, וכך אומר בלשונו:

כי אהרן הכהן בהכנסו אל הקודש היה צריך לעורר בחינת רצון העליון, שזה הוא ענינו של יום הכיפורים, שנאמר בו 'כי ביום הזה יכפר עליכם וגו' לפני ה' תטהרו', היינו שהוא יום כפרה, וכפרה תלויה בבחינת רצון, כלשון הכתוב 'ונרצה לו לכפר עליו'

אהרן הכהן לא עשה את זה יום יום, ערב ובוקר וצהריים, כי אם פעם אחת בשנה, וגם אז הפריש את עצמו בשביל עבודה זו שבעת ימים קודם יום הכיפורים! וכו' וכו', ואת זה דורשים מאיתנו כל יום?? געוואלד! היתכן?!. הרי רצון העליון הוא מקום גבוה כל כך, עד שנדמה שכבר יותר קל להגיע עם חלילית לירח ואפילו למאדים!. וכדברי רבינו שמקום רצון העליון הוא **בחינת כתר** (עי' פרדס שער ד פרק ט) **ושם אין לקליפות שום אחיזה כלל** (עי' זוה"ק ח"ג קכט). געוואלד! כתר יתנו לך? מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו ונעשנה?!

אבל תורה לא בשמים היא, ולא מעבר לים, כי קרוב אליך הדבר מאד, בפך ובלבבך לעשותו! ועל כך אומר רבינו בעצה נאמנה לקיים מה שנאמר **'באשמורות אהגה בך'**:

"והעצה לעורר הרצון העליון הוא בכח התורה, כאשר מצינו בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כדאיתא שעלה 'ברצונו' יתברך שמו לברוא את העולם, שלא נעשתה אלא ע"י התורה, כמאמרם ז"ל שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם". ולכן מסיים רבינו ומבקש בהוראה למעשה: **על כן בקשתי שטוחה שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון.**

מכל האמור עד כאן, יש להבין שלא בכדי קבעו חז"ל את מה שאנו אומרים בכל יום תמיד פעמיים באהבה, בקבלת עול מלכות שמים, **'ולעבדו בכל לבבכם'** איזו היא עבודה שכלב זו תפילה, שהתפילה היא עבודה שצריך לתת את הלב בשבילה, כי היא עומדת ומעמידה את האדם לרומו של עולם - למקום רצון העליון שהוא כתר - מקום שאין לקליפות שום אחיזה כלל!.

על כן אדבר בך נכבדות ושמוך אכבד בשירי ידידות

בשיר הכבוד לרבינו יהודה החסיד מרגנשבורג בעל 'ספר חסידים' [וי"א (סידור ר' יעקב עמדין)] רבינו שמואל החסיד אביו של רבי יהודה] בו מביע את המיית לבו בערגה לה', ומתוך כך הוא מתפלל אל ה', וכך הוא אומר בתוך דבריו:

מְדִי דְפָרִי - כל פעם שאני מדבר בְּכַבּוּדְךָ, הוֹמָה ורועש לִפִּי בהשתוקקות אֶל דוֹדִיךָ - ידידותך

ואהבתך.

עַל פֶּן אֲדַבֵּר בְּךָ נִכְבְּדוֹת דְּבָרֵי כְבוֹד וְתַהִלָּה, וְשִׁמְךָ אֶכְבֵּד בְּשִׁירֵי יְיָדִידוֹת שֶׁל אַהֲבָה.

שִׁית שִׁים אֶת הַמֶּזֶן רִיבּוּי שִׁירֵי שְׁאֲנִי שֶׁר לִפְנֵיךְ נָא תְּשִׁימֵם כַּעֲטֶרֶת עָלֶיךָ, וְרִנָּתִי שְׁאֲנִי מִרְנֵן לִפְנֵיךְ תִּקְרָב אֵלֶיךָ.

תַּהֲלֵתִי שְׁאֲנִי מֵהַלֵּךְ תַּהִי נָא לְרֹאשְׁךָ עֲטֶרֶת כְּתָר, וְתַפְלֵתִי תִּיכּוֹן תִּהְיֶה נִכְוֶנָה בַּעֲיֵינֶיךָ כְּאִילוֹ הַקְּטָרֶתִי קִטְרֶת הַחֲבִיבָה מִכָּל הַקְּרִבּוֹת.

תִּיקֶר תִּהְיֶה נָא יִקְרָה שִׁירֵתִי הֶגֶם שֶׁהִיא שִׁירַת רֶשֶׁ - עֲנִי, וְתַהִיָּה חֲשׁוּבָה בְּעֵינֶיךָ, כְּשִׁיר אֲשֶׁר יוֹשֵׁר עַל הַדּוֹכֵן בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל קִרְבְּנֶיךָ.

בְּרַכְתִּי שְׁאֲנִי מִבְּרַכְךָ בְּתַפִּילָּתִי תַּעֲלֶה לְכַתֵּר לְרֹאשׁ הַקֶּב"ה שֶׁהוּא מְשַׁבֵּר זֶן וּמִפְרָס לְכָל, מְחֻלָּל וּמוֹלִיד יוֹצֵר וּבוֹרָא הֶכֶל - הַקֶּב"ה שֶׁהוּא צִדִּיק כָּפִיר גָּדוֹל וְחָזֵק.

וּבְכִרְכָּתִי אֵלֶיךָ תִּנְעֲנַע לִי רֹאשׁ כְּמַסְכִּים וּמִקְבֵּל אֶת בְּרַכְתִּי, וְאַוֶּתָה בְּרַכְתִּי קֹחַ לְךָ וְהַחֲשֵׁב אוֹתָהּ כְּכַשְׁמִים רֹאשׁ כְּבַשְׁמִים חֲשׁוּבִים וּמְשׁוּבָּחִים.

יַעֲרֵב נָא תַּהִי עֲרִיבָה וְחֲבִיבָה שִׁיחִי עָלֶיךָ תַּפִּילָּתִי שֶׁהַתַּפִּילָּתִי לִפְנֵיךְ, כִּי שֶׁהִי נִפְשִׁי תַּעֲרָג תִּשְׁתַּקֵּן אֵלֶיךָ וּמִתּוֹךְ כֵּךְ הִיא מִרְנַנֶת לִפְנֵיךְ.

רבי יהודה החסיד מבטא כאן את ענין התפילה כפי המבואר במאמרו של רבינו, שהיא מגעת עד לבחינת כתר, והיא נחשבת כעבודת הקטורת בבית המקדש עם שירת הלויים, ולא בגלל שהוא מחשיב את עצמו ראוי לכך, חס ושלום, אדרבה הוא חוזר ומזכיר כל כמה בתים את דלותו ועניותו, ואת כל התוארים על רוממות תפילתו הוא נותן לזה שם של 'שירת רש' בבחינת תפילה לעני כי יעטוף... ואם כן מדוע שהקב"ה יחשיב את תפילת העני במדרגות גדולות אלו, על זה הוא מתנצל ואומר בחתימת דברו: **יַעֲרֵב נָא שִׁיחִי עָלֶיךָ**, ואם תאמר על מה ולמה? וכי אתה ראוי לכל זה? כן, ואמנם לא מצד מעלתו או מעלת תפילתו, אלא מצד שהתפילה היתה מתוך - **כִּי נִפְשִׁי תַּעֲרָג אֵלֶיךָ - בַּהֲשִׁתְּוֹקָתוֹ וּבְדַבְּקוֹתָּ!...**

זה הוא התוכן הפנימי ותכלית התפילה - השתוקקות ודבקות מתוך אמונה והתבטלות להשי"ת, בידועו מצד אחד את שפל מצבו ומיעוט ערכו, ומצד שני הוא מכיר את גדולת השי"ת שאין חקר לתבונתו ולגדולתו, והוא רוצה ושמה בתפילתו, עד כדי **וּבְכִרְכָּתִי תִּנְעֲנַע לִי רֹאשׁ** - מדרגה שרבי ישמעאל כהן גדול זכה לזה פעם אחת כשנכנס לפני ולפנים והקב"ה אמר לו: **יִשְׁמַעְאֵל בְּנֵי בְּרַכְנִי...** ו**נִעְנַע לִי בְּרֹאשׁוֹ** (ברכות ז. כמודה בברכתי ועונה לי אמן - רש"י).

כשיהודי ניגש לתפילה מתוך אמונה גדולה כזו שלמרות מצבו ושפלותו, הקב"ה כביכול יושב תהלות ישראל - יושב ומצפה לתפילתן של ישראל (רש"י), וכאומר לכל אחד ברכני, והוא ניגש לתפילה בהכנעה ובלב שמח בידועו לפני מי עומד...! ומתפלל במתינות כמונה מעות... ובהשתפכות

הנפש, בשפה ברורה ובנעימה, שהקב"ה מצפה גם לבקשתו שיבקש ממנו ובכרְכְּתִי תִנְעֲנַע לִי ראש... יַעֲרַב נָא שִׁיחִי עֲלֶיךָ, פִּי נִפְשִׁי תַעְרַג אֵלֶיךָ... בהשתוקקות ובדבקות... ואז תהיה תפילתו רצויה ומקובלת ברצון ואהבה, כמאמרם ז"ל (ברכות ו.) על הכתוב 'לשמוע אל הרנה והתפילה' – "במקום רנה שם תהא תפילה". ופירש רש"י ז"ל: "שאומרים הצבור שירות ותשבחות בנעימת קול ערב"... היכן שיש רינה בנעימת קול ערב של דבקות והשתוקקות, שם תהא תפילה -- דַּאֲרָט קָען מֶעַן דִּאָווענען און פֿוילן אַלעס גוט!

וזהו שכתב רבינו בלשון קדשו:

'ואני תפילתי לך ה' עת רצון', היינו אם רוצים שהתפילה תתקבל לפני השי"ת, צריכים לעורר את רצון ה' בבריאת העולם שהיתה בעליית רצונו, כדאיתא שעלה 'ברצונו' יתברך שמו לברוא את העולם!...

כמה צריכים הדברים האלו לעורר את כל אחד לומר מתוך כך, פסוקי דזמרה בצוותא בשפה ברורה ובנעימה קדושה...

תורתן של ראשונים

את כל זה כבר כתבו הראשונים ז"ל בכל מדברותיהם בענין התפילה בהפלגה גדולה ורבה עד מאד, הרמב"ם ז"ל כתב (פ"ד מה' תפילה) שצריך לפנות את לבו בתפילה מכל המחשבות, ויראה את עצמו כאילו הוא עומד נגד השכינה... וכאילו הוא עומד בשמים! והמהר"ל (נתיב העבודה ריש פרק ה) מצא לזה רמז בגמרא (ברכות ה.): א"ר חסדא לעולם יכנס אדם שיעור ב' פתחים ואח"כ יתפלל, ר"ל כי ראשית יסלק ויתנער עצמו מכל הענינים המעכבים את טוהר המחשבה, ואח"כ יתייחד בדבקות אל השי"ת. ואלו הם שני ההלכות של הרמב"ם.

ועל מהות ענין התפילה בדבקות לשיטת הרמב"ם ז"ל מתואר על ידו באופן נפלא ביותר, בכמה שורות בודדות הכניס את כל תורת החסידות בתפילה עד להפליא, כל מילה היא תורה שלמה במשנת החסידות וההלכה, וכך הם דבריו בפ"א מפרקי הצלחה בלשונו הקדוש והזהב:

"המתפלל יהא פונה אל השי"ת, עומד על רגליו, מתענג בלבו ובשפתיו, ידיו פרושות, וכלי הדיבור הוגים ומדברים, ויתר חלקיו חרדים ונרעדים, ולא יסיר מהנעים קולות ערבים, מתדבק, מכין עצמו, מתחנן, כורע ומשתחוה, בוכה לפי שהוא לפני מלך גדול ונורא, ותגיע אליו השקיעה והפלצות, עד שימצא נפשו בעולם השכליים, נכנעה נפשו הנכבדה והוציאה אותו מן המוחשות".

גם רבינו יונה הלך בדרך זה, כמו שכתב בברכות (ריש פרק אין עומדין): שיחשוב בלבו כאילו הוא עומד בשמים כענין שאמרו הקדמונים פשוט גופך מעל נשמתך... ובספרו שערי העבודה (אות

(לב) כתב: המתפלל הוא כאיש המביא קרבן לפני בוראו, ונפשו קשורה ודבוקה בעליונים, בעולם העליון, עולם הנשמות ועולם הרוחני...

וכן כותב בעל חובת הלבבות בשער חשבון הנפש (פרק ג):

"וראוי לך אחי שתדע, כי כוונתנו בתפילה אינה כי אם כלות הנפש אל האלוקים וכניעתה לפניו עם רוממותה לבוראה, ושכחה והודאתה לשמו, והשלכת כל יחבה עליו"

כדברים אלו ממש במילים אחרות כותב הרמב"ן בסוף פרשת בא. וכן הראב"ד בספר בעלי הנפש (סוף שער הקדושה) ועוד ראשונים ואכמ"ל.

כל אלו הם תפילה בבחינה של קשת!... החילוק בין חרב לקשת (מלבד מה שכבר כתבנו לעיל) הם שנים, א. האדם שמחזיק בידו את החרב אין לו שום מחיצות מסביבו, והוא יוצא מרשותו ונכנס לתוך רשות השני ודוקר אותו בכל כוחו, ב. שאינו יכול לדקור את מי שאינו עומד צמוד אליו, ובודאי לא את מי שרחוק מאד ממנו. לעומת זאת אדם המחזיק בקשת, א. יש לו מחיצה מלפניו, כי העץ מעוגל והוא כעין מחיצה, ב. הוא מגיע עם חיציו למרחקים, וככל שמושך אליו יותר את החץ כך הוא מגיע רחוק יותר. כך גם התפילה המתואר כאן מהראשונים ז"ל, הם שעור שני פתחים - שני המעלות של הקשת, א. הוא אינו נכנס פרוץ לתפילה, הוא מתכנס בתוך ד' אמות של תורה, ומנקה את עצמו ומפנה מחשבתו מכל החיצונים המעכבים את התפילה, ב. ככל שהוא עוסק יותר בפתח הראשון (כנ"ל), הוא מושך יותר את החץ אליו, ומגיע עם החץ רחוק מאד בדבקתו והתייחדותו עם הבוית"ש עד בשמים ממעל, עד לרצון עליון בבחינת כתר, במקום שאין לקליפות שום שליטה. את המתנה הגדולה הזו העניק יעקב אבינו ליוסף ולכל ישראל שהם בני יעקב ויוסף סלה, **אשר לקחתי מיד האמורי בְּחֶרֶפִי** - זו המדרגה התחתונה, ו**בְּקֶשְׁתִּי** - זו המדרגה העליונה שאין למעלה ממנה.

הביטו וראו במעשה הנורא והנפלא דלהלן, עד היכן מגיע תפילת הקשת על פי משנתם של הראשונים וגדולי החסידות ז"ל כפי שנתבאר עד כאן, לא יאומן כי יסופר!

אנא בכח תתיר צרורה

הגאון רבי יעקב קלמס זצ"ל, שהיה רב במוסקבה בשנות הגזירה של סטאלין ימ"ש, עד עלותו לארץ ישראל בשנת תרצ"ד. גדול בתורה היה הרב קלמס ויחד עם זה התמסר לקיום היהדות לטובת אחיו המדוכאים בארץ גזירה באופן נפלא.

שלטון הרשע הקומוניסטי השאיר את בית הכנסת הגדול במוסקבה לפליטה, כדי להראות לעולם החופשי את ה'סובלנות' שלהם, על אף שבמקומות האחרים רדפו את הדת ושומריה באכזריות ללא גבול.

הגיע יום הכיפורים. בתפילות היום השתתפו רק הזקנים, השאר אולצו להיות בעבודה. ואילו

לעת ערב, לשעת נעילה הגיע ציבור רחב של יהודים מכל הגילאים. הרב קלמס נתבקש לשאת דברים לקראת תפילת נעילה... הוא ידע היטב ששוטרי חרש שורצים בכל פנה, ועל כל נימה של התעוררות לדת, עלול לשלם בנפשו. ומאידך... הרי ראה בעיני הנוכחים צימאון גדול כל כך. נשמתם יצאה לאיזה מלה מחזקת ומעודדת, איך שייך שלא לחזק את לבם ברגעים כאלו... הוי! יהודים קדושים ביום הכיפורים לפני תפילת נעילה...

הרב קלמס אזר עוז ועלה לבימה וסיפר סיפור עממי פשוט ותמים, שלא היה פשוט כל עיקר... וכך היו דבריו:

לפני עלותי לרבנות במוסקבה הייתי רב בעיירה קטנה. פעם באו לפני שני אנשים שכנים, בני כפר, לדין תורה על תרנגולת... זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי... ידעתי כי מושגי ההלכה של 'חושן משפט' אינם לפי הבנתם ונסיתי לפתור את הבעיה באופן מעשי.

הצעתי להם אז שיקשרו את רגלי התרנגולת וישימו אותה על הגבול בין שתי חוות הכפריים. אחר כך יפתחו את הקשר ואז יראו להיכן שתברח התרנגולת, וזה יוכיח אמנם, מי הם הבעלים האמיתיים... וכך הווה. כששחררו את התרנגולת קפצה לעבר הָלוּל שבצד אחד השכנים. ה'בעל דין' השני הוכרח להודות מיד ובכך נגמר הענין. עם פתיחת הקשר, נראה בעליל מי שייך למי...

הרמז היה שקוף למתפללי בית הכנסת המוסקבאי ביום כיפורים זה... "בבוקר הייתם כלואים בחלקכם הגדול במקומות העבודה... ואילו בערב כשהשתחררתם משם, הרי עצם הנהירה בהמוניכם לבית התפילה, מוכיח למי אתם שייכים באמת... הותר הקשר וברחתם לבית הבעלים מיד... לבית ד', לקלוט את אורו של יום הכיפורים ברגעיו האחרונים לפני שפנה היום..."

מעיני המתפללים זרמו דמעות חרישיות, צורבות מלאות קירבת אליקים... הם הרגישו באמת לאן הם שייכים. אנוסים, כפויים וכפותים הם בצל חרב הזדון, אולם בריחתם לעת ערב כאשר נרפה ההדק סביב צווארם, הוכיחה את מהותם וזהותם האמיתית... הרב קלע למסרה כל כך וחזק את נפשם הכאובה במשלו... הם באמת שייכים לבעל הבירה, בורא העולם!

ברבות הימים סיפר הרב קלמס להפני מנחם מגור זצ"ל את כל זה, ואז הוסיף ופירש במתק לשון: "אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה" רבוננו של עולם אם רק תתיר את חבלי הגלות, ותשחרר את אומתך הצרורה בצרור הגלות, תראה איך שירוצו בניך ישר אליך..."

הרמ"א זי"ע כותב בספרו תורת העולה (פרשת אחרי) א ברדיטשובער תורה... הוא מבאר את הענין של הזאת הדם שבע פעמים, אחת למעלה ואחת למטה, על פי דברי הגמרא ששבעה שמות יש לו ליצה"ר וכו', ואילו ליצר טוב יש רק שם אחד. וכידוע שהשם מורה לא רק מהו השם של אותו הדבר, אלא גם - ובעיקר על מהות והכח שיש בדבר, ונמצא לפי זה שהיצה"ר יש לו שבעה כוחות זה למעלה מזה איך למשוך את האדם כלפי מטה, ואילו ליצר טוב יש רק שם אחד איך למשוך את האדם כלפי מעלה, ובזה נכנס הכהן גדול ביום הכיפורים לפני ולפנים, לכפר על כל ישראל, ובא

בהתנצלות ולימוד זכות על ישראל, ולא היה מתכוון בהזאותיו להזות לא למעלה ולא למטה, אלא כמצליף ואומר: רבוש"ע איזה טענה ותביעה יש לך על ישראל, הרי נתת להם רק אחת למעלה!... רק כח אחד שמושך אותם כלפי מעלה, ולעומת זה יש להם שבע למטה!... שבע כוחות שמושכים אותם כלפי מטה, והם כאנוסים לכל דבר, געוואלד טאטע! בכוח הגדול תתיר צרורה - טהרנו שגבנו נורא, תאיר ארץ מכבודך, נגילה ונשמחה בך.

אם מו"ה רבי חיים ויטאל זצ"ל כותב (בהקמה לעץ חיים) על דורו לפני מאות שנים, שבדורות אלו שהאזירים נתגשמו ונתרבו על ידי כן המינים, אי אפשר לאדם להינצל מיצר הרע, מפני שיש באדם נפש רוח ונשמה, והנפש היא התחתונה הטבועה בגוף, ואי אפשר לטהר אותה כי אם על ידי תפילה בכוונה! אכן מה נענה אבתריה!?

אבל לא היתה שום כוונה בדבריו הקדושים לייאש ח"ו, אלא אדרבה, להודיע לבני האדם גבורותיו! כי אנחנו ב"ה לא תחת שלטונו של אותו רשע מרושע במוסקבה ימ"ש, אבל אנחנו כולנו כורעים בנטל מחמת עול הגלויות ושעבוד מלכויות, ואף שרצונו לעשות רצונו ית"ש, ואמנם יש לנו כח אחת למעלה, עכ"ז השאור שבעיסה מעכב בכל שבע כוחותיו למטה, בידעו שאלו הם רגעי האחרונים, און מ' דארף נאך אריין כאפן...

באתערותא דלתתא אתער עובדא דלעילא, אם נתאמץ אנחנו ולו במעט להתיר צרורה - להתנתק מזרם טירוף הגלות, ולהשקיע בתוכן ומהות התפילה, נזכה לאתערותא דלעילא של 'אנא בכח גדולת ימינך תתיר צרורה, ומיד יהיה קר"ע שט"ן, בוא יבוא ברינה נושא אלומותיו... ולכן כל איזה פעולה טובה שאדם עושה כדי להתגבר על אותו שאור, וכל פעולה של 'תתיר צרורה' שאדם עושה להכניס עוד קצת מחשבה ולב ורגש בתפילה, מתוך אמונה והתבטלות לאין כאלוקינו, אין כאדוננו, אין כמלכנו, ואין כמושיענו, ומתוך הכנה לזה כפי שמבקש רבינו בבקשה שטוחה שיקבע כל אחד איזה לימוד קודם התפילה, בודאי יערב שיחתנו לפני השי"ת כעולה וכקרבן, ויקוים בנו ההבטחה שמבטיח רבינו בלשונו הק': ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרצון.

אסורה נא ואראה את המראה הגדול - איך יבער הסנה!?

בודאי ובודאי שכל מי שרואה את דברי הראשונים ז"ל דלעיל עומד ומשתומם למול המראה הגדול והנורא - מול דבריהם הנוראים כגחלי אש בוערים עד לב השמים, ומי שאינו בעל דמיון מפותח ביותר שואל את עצמו בלבו או אפילו בפה מלא --- הלא אנחנו כהיום הזה כקוצים סחופים בטירוף הדעת בעומק הגלות ומרירותו הקשה... והראשונים כמלאכים לא כתבו לנו דברי אגדה אלא באו ללמדנו את דבר ה' - זו הלכה... און אויב אזוי פרעג איך געוואלד! מ' מיינט טאקע אונז?! - וכי באמת הלכות אלו מכוונים אלינו??? וכי מה שכתב הרמב"ם ז"ל שהתפילה צריכה להיות בשני בחינות משולבות אחת אל אחותה - במקשה אחת של אהבה ויראה, וכלשון קדשו:

“המתפלל יהא פונה אל השי”ת, עומד על רגליו, מתענג בלבו ובשפתיו, ידי פרושות, וכלי הדיבור הוגים ומדברים, ויתר חלקיו חרדים ונרעדים, ולא יסיר מהנעים קולות ערבים, מתדבק, מכין עצמו, מתחנן, כורע ומשתחוה, בוכה לפי שהוא לפני מלך גדול ונורא, ותגיע אליו השקיעה והפלצות, עד שימצא נפשו בעולם השכליים, נכנעה נפשו הנכבדה והוציאה אותו מן המוחשות”. האם מה שכתב רבינו יונה ז”ל בלשון קדשו - שיחשוב בלבו כאילו הוא עומד בשמים כענין שאמרו הקדמונים פשוט גופך מעל נשמתך... נפשו קשורה ודבוקה בעליונים, בעולם העליון, עולם הנשמות ועולם הרוחני... האם מה שכתב החסיד הגדול חובת הלבבות: כי כוונתנו בתפילה אינה כי אם כלות הנפש אל האלוקים וכניעתה לפניו עם רוממותה לבוורה, ושבחה והודאתה לשמו, והשלכת כל ייבה עליו”

האם כל הדברים הללו מכוונים גם אלינו כהיום בשנת תשפ”ה, שאך בקושי מצליחים לצמצם ולרכז את המח ולהתבונן בתיבות התפילה...? האם נדרש מאיתנו תפילה באהבה ויראה במדרגות גדולות כאלו? מדרגות של ראשונים כמלאכים שרפי מעלה?!!!

התירוץ לזה הוא: בודאי ובודאי שדבריהם מכוונים גם אלינו! הרי כל אחד מבקש בתפילה בכל יום תמיד “יחיד לבבנו לאהבה וליראה את שמך” שפירושו שלא יהיה לנו שום אהבה ויראה חיצונית אלא לשמך הגדול, לאחד יחיד ומיוחד, ואם אתה סבור שאין דבריהם מכוונים אליך איך אתה מבקש בכל יום דבר שהוא למעלה ממדרגה והיכולת שלך? וכי אתה עושה חוכא ואישלולא מעצמך באמצע ברכות ק”ש?! אלא ודאי שכל אחד מאמין ומכיר בתוך תוכו - בפנימיות ועומק לבו שבכח אבותינו הקדושים יש לו את המדרגות הללו כל חד וחד לפום דרגה דלילה.

והאמת יאמר, שאין לך אדם שאין לו מקום ואין לך שעה, כל אחד משנות הבחורות ולמעלה כבר זכה אי פעם [לכה”פ בשעת נעילה וכיו”ב] לתפילה מאירה באור הבהיר של דבקות וקרבת אלוקים וגודל האהבה והמתיקות בהתקשרות עם הבית”ש... אלא שהשאלה האמיתית אינה אם יש אלא איך יש - כלומר איך מגלים ומוציאים את האוצר המנוצר, איך מוציאים את זה מן העלם אל הגלוי, מן הכח אל הפועל.

והתירוץ לזה הוא: שיש כמה דרכים איך לעורר את האהבה עד שתחפץ, ולא כל הדרכים שוות, ולא כל העיתים שוות, והרבה דרכים למקום, וגם על זה לבד צריך להתפלל שנזכה לאור באור הנפלא בהתקשרותנו אליו ית”ש באהבה ויראה, אבל יש זמנים מיוחדים שבהם מתעורר ומאיר האור מופלא רום מעלה באתערותא דלעילא... ואחד מהזמנים הם מכח הקריאה של פרשיות אחרי קדושים שמעוררים את הזמן של יראה ואהבה עד כלות הנפש, כפי שיבואר בס”ד:

התעוררות לקראת קריאת פרשיות אחרי קדושים

שבת קודש זו הבעל"ט מקודשת ומושפעת בקדושת יום הכיפורים מצד הקריאה של פרשת אחרי שמעורר את הזמן של קדושת וכפרת וטהרת יום הכיפורים, כמאמר הכתוב: 'כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני ה' תטהרו'. וכן איתא בבית אהרן שמעת קריאת פרשת יוהכ"פ בפרשתינו, מתחילה כבר ההכנה לימים הנוראים הבעל"ט!!! ובשנה זו שפרשת קדושים מחוברת לפרשת אחרי. יש אז בהשפעת קדושת יוה"כ עוד תוספת שלמות! שהרי ביום הכיפורים הראשון היה בו ג"כ השלמה לקבלת התורה שנחסר בה ע"י שבירת הלוחות הראשונות לאחר החטא. ורק כאשר מרע"ה הוריד ביוה"כ את הלוחות השניות הושלם קבלת התורה. ולכן בפרשת קדושים מצינו ג"כ בחינת קבלת התורה ועשרת הדיברות בשלימות גדולה יותר מאשר בחג השבועות וכפי שיבואר להלן, נמצא שבקריאת הפרשיות של ש"ק זו מתעוררת בחינות קדושת וכפרת יוה"כ ביחד עם בחינת קבלת התורה ועשרת הדברות בתכלית שלימותם!!!

דהנה איתא במדרש (שמו"ר מב, טז, מג, ו) ובפסיקתא רבתי (פרק כא) ובזוה"ק (ח"ג פ"ד ע"ב). דלאחר חטא העגל בא מרע"ה להמליץ על כלל ישראל, "לי צוית ולא להם". שכל מה שנכשלו בחטא הוא בגלל שבעשרת הדיברות אמר הקב"ה הכל בלשון יחיד "אנכי ה' אלוקיך", "לא יהיה לך", "זכור את יום השבת", "כבד את אביך" וכו', שהוא לשון דיבור שמתייחס רק למרע"ה, ובזה שהקב"ה לא דיבר אל בני ישראל בלשון רבים שידעו ברור שהכונה אליהם, זה גרם לאותו מכשול, ואין על בני"ש שום טענה. [ושם איתא שבכוונה הכין הקב"ה מלכתחילה פתח של תשובה שיהיה למרע"ה מליצה ישירה להגן על בני ישראל לאחר החטא]. ובאמת ע"י טענה זו נאמר "וינחם ה' על הרעה וכו'".

והנה לאחר סליחת החטא ביוה"כ, וחזרת ענני הכבוד של כבוד השכינה מבנין המשכן בט"ו בתשרי, חזר הקשר בשלימותו ביום א' ניסן ב"א תמ"ט לכה"ע, ביום שבו הוקם המשכן ושרתה השכינה בישראל. ובו ביום נאמרו לבני"ש שמונה פרשיות (גיטין ס): פרשת טמאים [שזה ע"פ המלבי"ם בפ' נשא: פרשיות תזריע-מצורע]. [לשלוח מהמחנה כל צרוע וכל זב (מלבי"ם פ' נשא) ובפירוש רבינו מיוחס כתב שפרשת טמאים כולל ג"כ פ' שמיני שבו מפורטים הבע"ח הטמאים האסורים באכילה וכו']. ופ' כהנים [שבפרשת אמור]. ופ' שתויי יין [שבפרשת שמיני]. ופ' לויים [שבפ' בהעלותך]. ודיני פסח שני. ופרשת הדלקת המנורה [שבפרשת בהעלותך]. ופ' פרה אדומה [שבפ' חוקת]. וכל דיני עבודת יוה"כ [שבפרשת אחרי].

ובאמת יש להבין, דבשלמא כל הפרשיות שנאמרו ביום הקמת המשכן היו לצורך עבודת המשכן

או לצורך שמירת המשכן בטהרתה, אבל מה ענין פרשת אחרי ליום הקמת המשכן? וכפי שכבר הקשה הפני יהושע בפסחים (ו:) קושיא עצומה על דברי הגמ' שם שהוכיחו מזה שמרע"ה עומד בפסח ראשון ומזהיר על פסח שני, ששואלים ודורשים בהלכות החג ל' יום קודם החג. והלא גם פרשת אחרי שכוללת את עניני ועבודת יום הכיפורים נאמרה באותו יום ר"ח ניסן [ואמנם האיסור של 'אל יבוא בכל עת אל הקודש' מובן שצריכה להינתן מיד בהקמת המשכן], אבל אינו מובן למה פרשת "בזאת יבוא אהרן אל הקודש" שעוסקת בכל סדר עבודת יום הכיפורים מדוע היתה צריכה כבר אז להאמר כאשר נמצאים בר"ח ניסן ששה חודשים קודם יום הכיפורים, וא"כ היה ראוי שנלמד מזה שצריך ששה חודשים קודם המועד ללמוד הלכות המועד. ואיך הלימוד רק לל' יום קודם החג?! והפני" נשאר בצ"ע!

כדי לבוא לביאור הדברים נקדים את מה שכתב האור החיים הק' בפרשתינו: שדרך מיתת בני אהרן היתה בבחינת "בקרבתם לפני ה'", פירוש שנתקרבו לפני אור העליון בחיבת הקודש בסוד הנשיקה שבהם מתים הצדיקים. אלא שהצדיקים הנשיקה מתקרבת להם, "אבל הם אף שהרגישו במיתתם עם כל זאת התקרבו לה' בדביקות נעימות עריבות ידידות חביבות חשיקות מתיקות באופן שתגעל הנפש את הבשר עד כלות נפשם מהם, ובחינה זו א"א להשיג במושכלות גשמיים ולהכיר איכות בחינה זו בכלל, שמין האנושי מושלל הכרה בזה" (עיי"ש באריכות וע"ע בערבי נחל בביאור המושגים של כלות הנפש). ובבאר מים חיים איתא שנאמר אצל הקב"ה שהוא "אש אוכלת הוא" ומפרש שמי שבוער בלבו לה' כאש להבה באש אהבה (כלי בחינת יראה), אזי כידוע שאתערותא דלתתא גורם אתערותא לעילא וכל מה שאדם עושה בארץ - כן עושה הקב"ה כביכול למעלה כנגדו לשוב או להיפוך ח". והם כאשר עוררו עצמם באהבה ותשוקה בוערת כלפיד אש לעומת מלכם ב"ה, כן לעומתם יצא אש מלפני הקב"ה באהבתם, ותאכל אותם בשריפת נשמה וגוף קיים - כלומר שכלתה נשמתם מאור א"ס ב"ה ונתבטלה שם. וכך יצאה נשמתם בנשיקה באור ה'!

ברוח דברים אלו כתב השפת אמת זי"ע חידוש נורא בזה ותו"ד הם: **שאותה מיתת שני בני אהרן במסירות נפשם מרוב הקירבה והאהבה והדביקות בבורא, בזה גופא הולידו את קדושת יום הכיפורים! שבו ג"כ אפשר להגיע לדביקות הבורא בלי חציצת העונות שמבדילים, ע"י שמתכפרים ונמחלים אז כל העונות!...** וכמו כן על ידי מסירות נפשם נמשך ליוה"כ קדושתו הנוראה שיוכל הכה"ג שליח כלל ישראל לקבל בו כח להיכנס לקודש הקדשים! שהוא ממש הבחינה להחזיר את האדם למקום הגן עדן שמשם גורש, מקום שלהט החרב המתהפכת שומרת שלא יוכלו להיכנס לשם, והוא מקום שלא שייך בכלל למציאות עולמנו הגשמי שמכוסה בו עצמותו ית', אבל ביום הזה פעם אחת בשנה מורד להט החרב המתהפכת משערי ג"ע שבועולמות העליונים, והכ"ג שהוא השליח של כל כלל ישראל נכנס לפני ולפנים כשהוא מופשט לגמרי מגשמיותו, וכך בלי הגבלה של חומר היה משיג שם דברים נוראים, וסודות מה שאין האוזן יכול לשמוע והפה לדבר. וזה מה שכתוב "וכל אדם לא יהיה באהל מועד", הכונה שהכ"ג בעצמו לא יהיה שם, שאז נתהפך למלאך עליון שרף! (זוה"ק, וע"ע בישמח ישראל) שהיה פושט את גופו ונכנס לשם רק עם נשמתו. ואמת מה

נהדר היה כהן גדול בצאתו בשלום מן הקודש --- כאשר חזר מהעולמות העליונים לעוה"ז! וכלשון המשנה **"יצא לאחוריו"** שאז היה הכ"ג בבחינה של תחיית המתים שחזר והלביש את נשמתו בתוך הגוף ויצא בשלום מהקודש! וכל זה זוכים בנ"י מכח אותה מסי"נ של נדב ואביהוא לאהבת ודבקות ה' עד כלות הנפש ממש!

ובחסד לאברהם (ליוה"כ ל.) כתב עוד חידוש נוסף, שכמו שהר המוריה נתקדש ע"י מסירות נפשו של יצחק אבינו באותו מקום, כך המשכן נתקדש ע"י המסירות נפש של נדב ואביהוא באותו מקום! [וזוה רמז בפסוק "קח נא את בנך", נ"א ר"ת נדב ואביהוא - שבזה הם דומים לבנך יצחק שעל ידם וע"י מסירות נפשם נעשה מקום השראת השכינה]. ולכן מיד נסמך לזה **"אל יבוא בכל עת אל הקודש"** שמחמתם נתקדש המשכן, וממילא גדלה קדושת קה"ק שבמשכן - עד שא"א להכנס לשם בכל עת!

עוד חידוש נורא כתב האור החיים הק' עה"פ "בזאת יבא אהרן אל הקודש": שבזכות מה שאהרן הכהן היה מתאפק כל השנה בשב ואל תעשה למרות שנפשו חולת אהבה בכלות הנפש לאהבת ודבקות ה' והשתוקק להיכנס לקודש כדרך שעשו בניו הק' נדב ואביהוא, עם כל זאת עשה את רצון השי"ת ואחז במדת היראה ועצר בתוכו את כלות הנפש באהבה, בזה גופא זכה שיוכל להיכנס ביום הקדוש! בזכות **"אל יבוא בכל עת אל הקודש"** בזה גופא זכה ל"בזאת יבוא אל הקודש" ביום הכיפורים!...

ונמצא לפי דבריו ז"ל, שע"י שני העבודות ההפוכות זה מזה, עבודת אהבה במסי"נ של בני אהרן למסור נפשם ולהסתלק מהעולם עבור אהבת השם - וכן להיפך בזה עבודת היראה - מיראה שנתיירא אהרן - שמזה שאהרן שלט בעצמו לא להסתלק מהעולם כי לא היה זה לרצון ה' - משני דברים אלו נתהוו קדושת יום הכיפורים, ומזה זכו ישראל לכל עבודות וטהרת יוה"כ!

על פי זה יתיישב קושיית הפנ"י על נכון, שאין להוכיח ממה שנאמרה פרשת יום הכיפורים בר"ה ניסן - יום פטירתם של שני בני אהרן, שצריך ששה חודשים קודם למועד לעסוק בעניני המועד. יען כי כל הטעם שנאמרה פרשה זו היה לשני סיבות: א. כדי לנחם מיד לאחר פטירתם את אהרן הכהן, ולהודיעו שח"ו לא היה במיתתן ענין של חטא ופגם, אלא להיפך שמגודל מדרגתם שהיו גדולים ממשו ואהרן יחד, (וכפי שאמר מרע"ה: עכשיו אני רואה שהם גדולים ממני וממך), זיכו את בני"י במתנה הגדולה ביותר לדורות עולם - קדושת יוה"כ שקיבלנו בזכות מסירות נפשם! ב. כדי לזכות את אהרן הכהן בעבודת היראה על ידי קיום הציווי של **"אל יבוא בכל עת אל הקודש"** - שמיראה הגדולה שנתיירא אהרן ועצר בתוכו את גודל כיסופי האהבה בתוכו עד שחלה בחולת אהבת ודבקות השי"ת - 'בזאת יבוא אהרן אל הקודש' מכח זה נתהווה כל קדושת יום הכיפורים!...

ומכל זה יש לנו ללמוד שקריאת פרשת אחרי מעורר את הזמן של יחוד הלב באהבת ויראת ה', ואף שקשה לבוא בכל עת אל הקודש במדרגות אלו, אבל 'בזאת יבוא אל הקודש' - בגודל תוקף קדושת יום הכיפורים המתעורר בשבת זו מכח הקריאה יכולים לשאוב רוח קדושה וטהרה

ולנגוע אפס קצהו בעבודה זו, וגם המעט דמעט חשוב ומקובל ומרוצה ביותר לפני הקב"ה כמבואר באריכות בנועם אלימלך (פ' קדושים ד"ה או יאמר השלישי).

אך לזה צריכים גם לכח התורה הקדושה, יען כי כל חסרון שיש לאדם בגשמיות ועאכו"כ ברוחניות הוא בגלל חסרון התורה שיש לו, וככל שירבה בהתמדת ודבקות התורה כך יתרבה בו יותר גודל השפעת שפע האור של אהבת ויראת ודבקותו בהש"ת, וזהו הסוד במה שכתבו צדיקי הדורות ובכללם מאמרו של רבינו זי"ע בענין לימוד התורה קודם התפילה, כי רק בכח התורה אפשר לבוא [לכל הפחות באפס מה] למדרגות אלו, וזהו סוד החיבור של פרשת קדושים לפרשת אחרי, כי אף שפרשת אחרי מעורר את דבקות ה' באהבה ויראה כאמור, אבל צריך לזה ביותר את כח התורה הקדושה, שהיא היא פרשת קדושים כפי שיבואר בס"ד.

פרשת קדושים:

מובא במדרש (ויק"ר כד, ה, וברש"י כאן) בשם רבי חייא, שפרשת קדושים שנאמר בה (יט, ב) **"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם וכו"**, נאמרה בהקהל, מפני שרוב גופי תורה תלויין בה. וכתב הפנים יפות בשם פירוש הראב"ד על תורת כהנים, שהכוונה בזה שפרשת קדושים לא נמסרה לבני בסדר הרגיל של כל התורה, אלא מרע"ה אמר את הפרשה לכולם כאחד (אלא שכל א' שמע והשיג כפי מדרגתו) והרא"ם כתב שאפילו נשים וטף שלא היו משתתפים כל פעם, היו צריכים כולם להיות שם כשמסרו פ' קדושים. ובמהר"ל בגור אריה מובא, שאפילו מי שלא היה לו פנאי בכל זאת היה חייב להיות שם בפרשה זו. וכן איתא בספר הזיכרון שבשונה מכל הפרשיות נמסרו לבני"ז אזי בפרשת קדושים הקפידו שיהיו שם כל השישים ריבוא בני ישראל ולא יפקד מהם איש!

וטעם שפרשה זו שונה משאר כל התורה, כתב רבי לוי (בויק"ר שם) שבפרשת קדושים כל עשרת הדיברות כלולין בתוכה! [ומבואר שם: שכנגד דיבור הראשון - "אנכי ה' אלוהיך", אומר כאן: "אני ה' אלוהיכם". כנגד הדיבור השני - "לא יהיה לך", נאמר כאן: "ואלוהי מסכה לא תעשו לכם". וכנגד הדיבור השלישי - "לא תשא", אומר כאן: "ולא תשבעו בשמי לשקר". וכנגד הדיבור הרביעי - "זכור את יום השבת", אומר כאן: "ואת שבתותי תשמורו". וכנגד הדיבור החמישי - "כבד את אביך", אומר כאן: "איש אמו ואביו תיראו". וכנגד הדיבור השישי - "לא תרצח", אומר כאן: "לא תעמוד על דם רעך". וכנגד הדיבור השביעי - "לא תנאף", אומר כאן: "מות יומת הנואף והנואפת". וכנגד הדיבור השמיני - "לא תגנוב", אומר כאן: "לא תגנובו". כנגד הדיבור התשיעי - "לא תענה ברעך עד שקר", אומר כאן: "לא תלך רכיל בעמך". וכנגד הדיבור העשירי - "לא תחמוד", אומר כאן: "לא תעשוק"].

נמצא שפרשת קדושים הוא בחינה של קבלת התורה ועשרת הדיברות ממש, על כן היתה צריכה להיות בהקלה - בהשתתפות כל ישראל ממש! כמו שהיה בקבלת התורה במעמד כל כלל ישראל [ולכן ג"כ מצינו בפרשת קדושים בפסוק השני(יט-ב) כפל לשון "דבר אל כל עדת בני" ואמרת

אליהם" – שכמו במעמד הר סיני נאמר "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל" דיבור שהוא לשון קשה-לאנשים. ואמירה שהיא רכה-לנשים, כך גם כאן הוכפל דבר ואמרת כהכנה לעשרת הדיברות שימסרו שוב לבני".] וכתב בעל הש"ך על התורה שהטעם מדוע היו צריכים לחזור שוב על מעמד קבה"ת ועשרת הדיברות לפני כלל ישראל, שהרי היה פגם בזה שנמסרו הדיברות לכלל ישראל בלשון יחיד, שלטענת מרע"ה זה גרם לחטא העגל. לכך לאחר שתוקנו כל הענינים שנפגמו. וזכו להשגות השכינה במשכן והקשר עם הקב"ה חזר בשלמותו, חזר הקב"ה ונתן שוב מיד באותו יום את עשרת הדיברות בלשון רבים, שכולם ישמעו שהקב"ה מדבר לכל אחד ואחד מבני ישראל!

ולפי זה מובן שפיר מה שאמרו בזה"ק (קדושים פא.) שכל שנה כשהגיעו לפ' קדושים היו החבריא קדישא דרשב"י שמחים, כיון שפרשה זו היא מעמד הר סיני מחדש בשלימות, וכמובא בזה"ק (קדושים דף פ"א ע"א) בשם רבי אבא, שפרשה דא "כללא דאורייתא היא" וכד מטאן חבריא לפרשתא דא הוו חדאן! שכאן הקב"ה מוסר את התורה לבני ישראל באופן שאין מקום לטעות שהכוונה לכל אחד ואחד, ונתחדש הקשר החזק והאמיץ של קוב"ה ואורייתא וישראל חד!!!

ומעתה נפלאים נאמנים ונחמדים ביותר מה שכתב בעל הטורים על הכתוב (בסוף פרשת קדושים כ, כד): 'אני ה' אלקיכם אשר הבדלתי אתכם מן העמים': שיש בפ' קדושים שבעים מצוות והם כנגד שבעים אומות שהקב"ה הבדיל אותנו מהם ובחר בנו!... עוד כתב שם (פסוק כו): ואבדיל אתכם מן העמים וסמך ליה 'ואיש או אשה כי יהיה בהם אוב או ידעוני מות יומתו באבן ירגמו אותם דמיהם בם'. וז"ל: כי אני הבדלתי אתכם מן העמים והשריתי שכינתי ביניכם ואינכם צריכים לאוב וידעוני כשאר עכו"ם שאין להם נביא ולא יודע עד מה ולכך צריכים לאוב וידעוני!... וכל זה הוא כי פרשת קדושים מעורר את קדושת והשפעת מתן תורה בשלמות, אה! ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו...

ועפ"ד בעה"ט אולי יש להוסיף ולומר שגם ביום הכיפורים שבפרשת אחרי מצינו מספר שבעים, כמו שכתב המשנה ברורה (סימן מו) שביזה"כ יש רק שבעים ברכות וחסרים שלשים ברכות להשלמת מאה ברכות ע"ש. וי"ל שהטעם שעשה השי"ת ככה, כדי להורות ולהראות בזה כי ביום זה אנו נבדלים משבעים אומות העולם, ואנו כבנים למקום שמועיל לנו מחילה סליחה וכפרה מדין אב שמחל על כבודו, משא"כ אומות העולם אין מועיל להם מחילה כי מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול. וזהו שאמר רבי עקיבא בסוף מסכת יומא: אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים!!!

אה! גיוואלדיג! אשריכם ישראל שאביכם שבשמים מטהר אתכם! ולא זו בלבד אלא אגם גם זו שאין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, ואינו דורש מאתנו שנטהר עצמנו בטהרת מעין מים חיים, ודי לו שנטהר עצמו בטהרת מקוה בלבד, מה מקוה מטהר את הטמאים --- אף אם כל מימיו הם שאובים ואין להם אלא השקה בלבד עם מי גשמים הם מטהרים, כך גם אף הקב"ה מטהר את ישראל --- אם רק נתקרב אל הקב"ה בהשקה קטנה בלבד כבר יערה עלינו רוח טהרה וקדושה

ממרום, בבחינת "כל המחובר לטהור טהור" וכדברי הישמח ישראל זי"ע: קדושים תהיו - בודאי יכולים אתם להיות קדוש [אף שהוא מדרגה גבוהה מאד, מדרגה של מלאכים] כי קדוש אני ה'א - ואם תחברו את עצמכם אף בנגיעה בלבד אלי תזכו להיות קדושים וטהורים, כן יהי רצון...

גוט שבת גוט שבת

א פריילעכע לעכטיגע און א לוסטיגע שבת

שבת שלום ומבורך.

שבת של בכח תתיר צרורה.

שבת של התעוררות רצון העליון בבחינת כתר.

שבת של 'יערב נא שיחי עליך כי נפשי תערוג אליך, ובברכתי תנענע לי ראש'.

שבת של דבקות בתורה קודם התפילה, ובזה יתקבלו תפילותינו לפני המקום ב"ה לרחמים ולרצון.

לעילוי נשמות

זקני הרה"ח ר' מאיר דב"ר שמעון יצחק ז"ל רבניצר

נלב"ע י"א אדר

א"מ הרה"ח ר' בנימין ב"ר מאיר דב"ר ז"ל רבניצר

נלב"ע ז' תשרי תשפ"א

א"מ האה"ח מרת בריינדל ב"ר אברהם ז"ל רבניצר

נלב"ע ב'ג' בסלו תשנ"ה

מו"ח הרה"ח ר' נתן נטע ב"ר שמעיה ז"ל שושיצקי

נלב"ע ט"ו מרחשון תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

